www.svoboda-news.com

75 років Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 74125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 218. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 23-го ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1968 No. 218. VOL. LXXV.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

П'ятниця, 22 листопада 1968

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ЗАКЛИКАЄ КОНГРЕС, щоб в першу чергу дбав про водні ресурси цієї країни, щоб забезпечити цю країну проти повеней, посухи та занечищення води в ріках. Президент твердить, що нарід мусить дбати про збереження водних ресурсів, бо інакше його країна може мати таку долю, яка стрінула ті давні держави, які колись мали плодючу землю, а тепер мають на своїх територіях пустині. Президент висловив свою думку про значення води у звіті до Конгресу. Звіт виготовила Рада Водних Ресурсів, яку покликав до життя Конгрес в 1965-му році, і яку очолює секретар внутрішніх справ Стюарт Л. Юдолл. У звіті проскується, що треба зробити, щоб зберегти водні ресурси для майбутніх поколінь при співпраці місцевих, стейтових і федеральних чинників.

НАСЕЛЕННЯ ЗСА НА 1-ГО ЖОВТНЯ Ц. Р. становило 201,750,000 осіб, як про це звітує Бюро перепису населення. В повищому числі враховано і тих всіх американців, які затруднені поза межами цієї країни, як члени збройних сил та всі урядовці в цивільних агенціях. Число тих американців, що 1-го жовтня жили в ЗСА, виносило майже на два мільйони менше — 200,461,000. Від останнього перепису населення в 1960-му році число американського населення збільшилося на 11.8 відсотка, це значить на більше як на 21 мільйон. Число населення 1-го жовтня 1967-го року становило 199,734,000.

ОСОБИСТА ЛІКАРКА ПОКІЙНОГО ПРЕЗИДЕНТА Джана Ф. Кеннеді д-р Дженет Дж. Тревелл твердить, що покійний Президент свідомо й фаталістично прийняв на себе ризик президентури, думаючи про це, що він може бути вбитий, виконуючи свій високий уряд. Майже перед самою смертю він заявляв:: „Я не хочу жити в постійному страсі. Що має статися, мусить бути". В листопаді 1960-го року вже після виборів, Кеннеді сказав до своєї лікарки, що існує якийсь закон, згідно з яким кожний американський президент, вибраний в році, число якого є подільне через 20, згинув під час виконування свого уряду. Д-р Тревелл відповіла, що Президент не повинен бути забобонний. При іншій нагоді покійний сказав, що він не мусить турбуватися перевибором на президента, бо його дружина дістала б пенсію і подбає про виховання дітей. Д-р Тревелл написала про це в статті в журналі „Мек Колл".

СОЦІЯЛІСТИЧНИЙ ПРОВІДНИК В ЗСА Норман Томас відзначив 84-ті роковини з дня народження і з цього приводу, його відвідали журналісти та запитували про різні справи. Томас шість разів кандидував від соціялістів на президента цієї країни і ціле своє життя боровся за громадянські свободи для всіх покривджених, виступаючи проти комуністичної диктатури й насильства. В останніх виборах він підтримував Гомфрі, але не попав у розпач внаслідок перемоги Ніксона і тішиться з того, що Воллес не дістав стільки голосів, скільки можна було сподіватися. На думку Томаса ЗСА потребують провідника та вищої моралі.

У СВІТІ

ЧЕСЬКІ СТУДЕНТИ ЗАКІНЧИЛИ спокійно свій 76-годинний страйк, що був демонстрацією проти касування вольностей, започаткованих демократизацією режиму. Поліція не втручалася до того страйку й її зовсім не було біля окупованих студентами 12-ох університетських будинків у Празі та в інших містах Чехо - Словаччини. Від минулої суботи на кордонах ЧССР зупинювано й відсилано назад англійських, французьких і німецьких студентів, хоч вони мали важні візи. З-посеред західніх журналістів тільки шістьом дозволено на перебування в ЧССР у своєму службовому характері, а журналістам - туристам обмежено свободу звітування.

НА КОНФЕРЕНЦІЇ 67-ОХ КОМПАРТІЙ У БУДАПЕШТІ ПОЗНАЧИЛИСЬ три групи: одна була взагалі проти визначування дати бажаного большевиками світового з'їзду комуністичних партій у Москві, друга підтримувала большевицьку вимогу, щоб такий з'їзд, що його плянували на 25 листопада ц. р., перенести на докладно визначену дату весною наступного року, третя, компромісова група, запропонувала, щоб на весну наступного року скликати ще одну підготовну конференцію для остаточного визначення дати світового збіговища комуністичних ватажків. Але Совєти перемогли: рішено скликати таке збіговище на травень 1969 р. й запросити туди також китайських і югославських комуністів.

2.000 СТУДЕНТІВ У ЛІСБОНІ, ПОРТУГАЛІЇ, СИДІЛИ демонстраційно на ступнях університету, відмовившись взяти участь в урочистому відкритті університетського семестра. Видана з цього приводу студентська відозва закликала до „автономії, справедливости і свободи". Всупереч попереднім подібним випадкам — поліція навіть не прийшла туди і не було з нею ніякої сутички.

В АФРИКАНСЬКІЙ ДЕРЖАВІ ГАНІ АРЕШТОВАНО команданта тамошніх збройних сил, ген. М. А. Оту під закидом змови проти існуючого режиму. В лютому 1966 року переведено в Гані державний переворот, скинувши неприязного тоді в країні диктаторського президента Кваме Нкрумаха, який від того часу живе, як емігрант, в сусідній Гвінеї. Не відомо, чи теперішня змова мала на меті привернути владу Нкрумахові.

БРИТИСЬКА ПАЛАТА ГРОМАД ПРИЙНЯЛА 270 голосами проти 159 законопроєкт про реформу палати лордів. За новим законом право голосування в палаті лордів матимуть тільки лорди в першому поколінні, призначені королевою на пропозицію прем'єра міністрів, та 16 єпископів Англіканської Церкви, зате не матимуть того права лорди, що успадкували свій титул по батькові.

В ЕСПАНІЇ НАСТАВ КОНФЛІКТ між міністерством закордонних справ і штабом збройних сил на тлі американських військових баз. Міністер закордонних справ Фернандо Кастісльля схиляється в сторону невтральности Еспанії, отже проти продовжування договору з ЗСА про американські морсько - летунські бази, — зате військові кола поручають зберегти ті бази для безпеки самої Еспанії та цілої Західньої Европи. Йдуть ще торги щодо висоти суми, на яку ЗСА мали б доставити Еспанії зброю і виряд для модернізації еспанської армії.

ІЗРАЇЛЬ ПОГОДЖУЄТЬСЯ на звільнення 14 західніх кораблів, які від минулорічної червневої війни заякорені в південній частині Суезького каналу, не маючи змоги відплисти, бо Суезький канал забльокований з півночі й півдня зумисне затопленими Єгиптом кораблями й баржами.

Сенат схвалив оборонну систему проти ворожих ракет

Вашингтон. — Сенат на закритому засіданні ще 2-го жовтня схвалив більшістю 45-ох до 25-ох голосів оборонну систему проти ворожих далекосяжних ракет. З цього засідання аж тепер опублікували цензурований звіт. Сенатор Ричард Б. Рассел сказав був на цьому засіданні таке: „Якщо масмо ще раз зачинати від нових Адама і Еви, то я хотів би, щоб ними були американці, а не росіяни„ і я хотів би, щоб ці нові Адам і Єва залишилися на цім континенті, а не в Европі". Сенатор Рассел наводив аргументи в користь того, щоб схвалити $5 більйонів долярів на цю рідку сітку оборонної системи проти ворожих далекосяжних ракет, яку заплянувано і яка мала б бути основою для тієї оборонної системи, яка вповні оборонила б цю країну проти совєтських ракет, і яка мала б коштувати 40 більйонів дол. або і більше. Законопроєкт про видатки на протиракетну оборону схвалено, і її вже розбудовується. Сенатор Р. Рассел сказав, що не треба шкодувати фондів на протиракетну оборону, бо як залишиться 80 мільйонів американців зі всіх 200 мільйонів, то вони зможуть відбудувати Америку. Без оборонної системи проти ворожих ракет може згинути вся країна, казав сенатор Рассел.

10 груп спеціялістів приготовляють програму для Уряду Ніксона

Маямі, Флорида. — 10 груп різних спеціялістів, вибраних із бувших урядовців, з академічного світу і з приватних бізнесів пильно працюють над тим, щоб виготовити програми для різних урядових агенцій нововибраного президента Ричарда М. Ніксона. Пресовий секретар Ніксона Рон Ціглер повідомив, що дві ці програми будуть передані президентові-електові ще перед першим грудня, чотири в першому тижні грудня, і ще чотири в другому тижні грудня. Ці проєкти програм будуть опубліковані. Найважнішою програмою є план нового бюджету. Цю групу очолює директор економічних студій в Інституті Брукінгса Герберт Стейн. Жадна студійна група не займається проблемами закордонної політики, бо ця справа буде приготована іншим способом, як сказав Ціглер. Деякі студійні групи були зорганізовані у вересні, інші аж в листопаді. Групи працюють під проводом професора економіки в Мишигенському Університеті д-ра Пола МекКрекена. Сподіваються, що МекКрекен буде головою економічних дорадників Ніксона. Виконним директором студійних груп є Генрі Лумісе із Вашингтону, колишній директор „Голосу Америки" і колишній заступник комісара освіти.

Двом пацієнтам вдруге перещепили чужі серця

Ню Йорк. — 21-го листопада майже в тому самому часі лікарі перещепили двом пацієнтам вдруге чужі серця, бо перші перещеплені серця відмовлялися діяти. Д-р Норман Е. Шамвей в шпиталі Стенфордського Університету в Каліфорнії вийняв 56-річному пацієнтові, емеритованому пілотові Дарреллові Геммарлі, перещеплене в середу 20-го листопада серце, яке відмовлялося діяти, і перещепив йому нове чуже серце. Д-р Дентон Кулі зі шпиталю св. Луки в Гюстоні в Тексасі перещепив нове серце 47-річному Евереттові С. Томпсонові, який був його першим пацієнтом в ділянці перещеплювання серця, і який досі найдовше в ЗСА живе із чужим перещепленим серцем. Томас дістав був вперше перещеплене серце 3-го травня ц.р. Д-р Шамвей почав був перещіплювати серце вповночі, а д-р Кулі о год. 4:30 по півночі, не знаючи, що робив його колега д-р Шамвей. Стенфордська операція тривала 4.5 години, а гюстонська 2 години і 15 мінут. Обидва пацієнти з другими перещепленими серцями почуваються добре. Досі в цілому світі перещеплено серця 86 разів.

Громада в Елизабет відзначила Листопадові Роковини традиційним концертом і традиційною жертвенністю

Елизабет. — Місцева Українська Громада має славну традицію відзначати національні річниці, зокрема роковини Листопадового Зриву та 22-го Січня ,мистецькими концертами і жертвенністю на народні цілі. Коли мова про жертвенність, то цю славну традицію започаткував сьогодні один з найстарших і найбільш заслужених піонерів Американської України, колишній довголітній головний касир УНСоюзу і тепер почесний член його Головного Уряду Роман Слободян. Започаткував він цю традицію власним добрим прикладом, бо завжди, коли звертався за жертвенністю до громади, сам глибоко сягав у свою кишеню. Цією „збірковою традицією", яку цього року перевів п. Михайло Хитра, попереджено й цьогорічний концерт у 5-річчя Листопадового Зриву. Концерт - академія відбулася в залі місцевого Народного Дому в неділю, 17-го листопада. Вступне слово сказав голова Українського Центрального Комітету, що в цій громаді виконує функції Відділу УККА, п. Мирон Пінковський, а святочну доповідь виголосив дир. Степан Спринський, секретар Екзекутиви УККА. В мистецькій частині програми виступали шкільний хор парафії св. Володимира, учні Школи Українознавства, солістка О. Осередчук при акомпаніяменті на гітарі В. Осередчука та опісля обидвоє в дуеті, вправи гуртка пластових новаків, деклямація учнів Школи Українознавства О. Олійник і М. Шевчук та, вкінці, пластова оркестра, що виконала в'язанку українських маршів, викликаючи ентузіястичні оплески приявних. Свято закінчено співом українського національного гимну „Ще не вмерла". Програму приготовили О. Мельничук, Ів. Коваль, О. Осередчук, Р. Грицак і Ю. Яцусь, шкільним хором диригував проф. М. Демчишин, сцену декорував І. Іваник. Збірка перед концертом принесла 825.00 дол. на Народний Фонд УККА. Голова Громади, п. Пінковський, дякуючи в кінцевому слові виконавцям програми та жертводавцям, згадав зокрема про заслуги для Громади приявного на святі п. Романа Слободяна, якого приявні привітали довгими оплявзами.

Збомбардовано північну частину здемілітаризованої смуги у В'єтнамі

Сайгон. — Уперше від 30 жовтня ц. р., коли-то президент Джансон заповів припинення бомбардування Північного В'єтнаму „і всіх інших ворожих актів" — американська далекобійна артилерія обстрілювала гарматні позиції ворога, розташовані у північній частині здемілітаризованої смуги, що ділить дві частини В'єтнаму. Сталося це після того, як північно-в'єтнамська артилерія обстрілювала з названої смуги два американські стежні літаки. Ті літаки залишились в повітрі та керували артилерійським вогнем, що знищив ворожі артилерійські позиції і спричинив кілька великих вибухів на землі. Північні в'єтнамці нарікають на американські стежні лети, що відбуваються безперервно над їх територією і над здемілітаризованою смугою, але з американського боку заявлено, що ті лети не є порушенням умови, бо вони не переводять ніяких „ворожих актів". Зате американці втратили два бомбовики-джети й один гелікоптер на півдні від Данангу, при чому згинуло 8 осіб і 12 були ранені. Причини тих катастроф не подано. У минулому тижні вбито 1.838 ворожих воїнів, а в попередньому тижні 1.601. По американському боці згинуло в минулому тижні 127 вояків і 1.031 було ранених. Недалеко Сайгону виявлено знову два засекречені склади зброї В'єтконгу. — На політичному відтинку без змін: в Парижі американці мають зв'язок із північними в'єтнамцями, але ділових переговорів не ведеться, бо південно-в'єтнамський уряд все ще не хоче вислати своїх делегатів на Паризьку конференцію.

У Греції помилували засудженого на смерть змовника

Атени. — Речник грецького уряду заявив, що 30-річного Александра Панагуліса „не розстріляють". Панагуліс був засуджений на смерть за дезерцію з війська в часі ,коли у Греції був проголошений вийнятковий стан і за підкладення бомби під авто прем'єра Георга Пападопульоса. Той атентант не вдався. Панагуліс признався до закинених йому вчинків та не захотів зголосити просьби на помилування. Вищий суд не хотів розглянути просьби на помилування, що її зголосила тільки мати засудженого через його адвоката, та затвердив присуд смерти. Але внаслідку інтервенції численних, також заприязнених з Грецією, урядів та окремих видатних міжнародних постатей, між ними Пали Павла VI, грецький уряд перевів у цій справі окрему нараду. Покищо ще не проголошено офіційного комунікату. Панагуліса перевезли до кацету на віддаленому острівці. Речник уряду поділив тих, що інтервеніювали в користь Панагуліса, на „тих, що керувалися дійсно чистими гуманітарними мотивами, і тих, які належать до категорії лівих агітаторів".

Англійська преса різко критикує Євтушенка

Лондон. — В англійській пресі появились різкі атаки проти совєтського поета Євгенія Євтушенка у зв'язку з його кандидатурою на професора поетики в Оксфордському університеті. Це виборне становище з терміном на 5 років,з платнею тільки 760 дол. річно та обов'язком виголосити в році тільки три виклади. Кандидатуру зголошують самі студенти, а вибирають професора з-поміж кандидатів абсольвенти Оксфордського університету, що отримали були магістерський диплом. Припускають, що на кругло 30.000 власників магістерського титулу з Оксфордського університету голосуватимуть тільки кілька тисяч, бо всі інші ставляться до тієї справи байдуже. Євтушенко погодився кандидувати. „Дейлі Мейль" закинув Євтушенкові, що він тільки про людське око вдає ліберала й критика большевицького режиму, а насправді є його пропагандистом. Автор тієї критики Бернард Левін порівняв Євтушенка із підстаркуватою проституткою, що білилом та іншими косметиками намагається прикрити свій вік. Інший англійський письменник, Кінгслі Еймс закинув на сторінках „Ди Ню Стейтсмен" Євтушенкові, що він приднався до нагінки й переслідувань різних письменників большевицьким режимом, конкретно, у відношенні до засуджених в Москві письменників Андрея Сінявського і Юлія Даніела. Коли лондонський „Таймс" обороняв Євтушенка, що, мовляв, Євтушенко вислав бу депешу до Брежнєва з засудженням інвазії до Чехо-Словаччини, то в Листах до редакції того щоденника появилось заперечення того твердження та дальше оскарження проти Євтушенка, що той під час свого перебування в Італії зневажливо висловлювався про Бориса Пастернака, автора „Доктора Живаго".

РЯТУНКОВА АКЦІЯ ВУГЛЕКОПІВ

Рятункова дружина спускає відро до копальні 700 стіп вниз, щоб рятувати вуглекопів, які внаслідок експльозії не могли вийти з копальні. В копальні в Меннінгтоні у Вест Вірджінії експльозія й пожежа відтяли вихід 99-ом вуглекопам, з яких тільки 21-му вдалося вийти наверх

В Чикаго відбулася інтронізація Єпископа УПЦ Владики Олександра

Владика Олександер

Чикаго (Ст. К.) — Минулої неділі, 17 листопада, тут в соборі св. Володимира відбулася під час Служби Божої врочиста інтронізація висвяченого перед двома роками Єпископа Української Православної Церкви в ЗСА, Владики Олександра. Акту інтронізації довершив Архиєпископ Владика Мстислав у сослуженні нововисвяченого Єпископа Владики Іова, вісімох священиків та дияконів. Собор був заповнений вірними православного і католицького віровизнання. Співав хор під проводом проф. Трухлого. Відповідну до нагоди проповідь виголосив Владика Мстислав. Після полудня в залі Шато Роял відбувся бенкет з участю понад 300 осіб. Виголошено багато привітань та передано багато подарунків. Від Українського Народного Союзу вітав Владику заступник головного председідника інж. С. Куропась, у приявності всіх інших місцевих головних урядовців УНСоюзу, за виїмком недужого головного радного Тараса Шпікули. У святкуваннях взяли участь репрезентанти і члени Комітету оборони традицій Української Католицької Церкви зі своїм парохом вєч. о. Джулинським, склавши подарок в сумі 500 долярів.

Відзначатимуть 100-річчя „Просвіти" у Вінніпегу

Вінніпег. — Спеціяльний Комітет для вшанування 100-річчя „Просвіти" закінчує ті святкування тижнем, який почнеться 1 грудня ц.р. відкриттям Ювілейної Бібліотеки Просвіти в місцевій Читальні „Просвіти", яка, до речі, існує від 1903 року. В п'ятницю 6 грудня в тій же Читальні „Просвіти" відбудеться Зустріч співтворців української культури, на якій головним доповідачем буде д-р Богдан Стебельський з Торонта, голова Спілки українських образотворчих мистців Канади. В суботу 7 грудня відбудеться Ювілейний бенкет „Просвіти" в Інституті „Просвіти", де головним промовцем буде о. д-р Василь Кушнір, президент КУК і СКВУ. В неділю 8 грудня, в сам день сторіччя заснування „Просвіти" у Львові, відбудеться в залі Сентенніел Голл Ювілейний Концерт, керівником якого буде Ярослав Семчишин. У програмі концерту братиме участь Галина Андреадіс з Ню Йорку, при акомпаніменті піяністки Ліліяни Карпіяки Кушнярик, виступатимуть теж хор ім. О. Кошиця під диригентурою В. Климкова, хор СУМ під батутою о. П. Романишина, хор Юного СУМ і танковий ансамбль СУМ, відбудеться теж збірна деклямація молоді Пласту й Рідної Школи при Читальні „Просвіта". Святочну промову виголосить ред. Іван Кедрин з Ню Йорку.

Андрій Добрянський виступить у „Тавн Голі"

Ню Йорк. — У неділю 1-го грудня о 5:30 вечора відбудеться в „Тавн Гол" концерт молодого оперового співака, баса - баритона Андрія Добрянського. Без огляду на відносно коротку кар'єру, А. Добрянський вже виступав у кількох оперових компаніях та мав високі оцінки преси, в тому й „Ню Йорк Таймсу". Минулої неділі, 17 листопада, Андрій Добрянський з великим успіхом дав концерт у Торонті, акомпаніював Роман Стецура; мав також виступ перед українсько - французькою добірною публікою в Монтреалі. Через тиждень після концерту в Ню Йорку він виступить із столичною Національною Симфонічною Оркестрою у Вашингтоні, як соліст в ораторії Генделя „Месія". Не зважаючи на часті виїзди й концерти з різномовним репертуаром, Андрій Добрянський одночасно розучує свою провідну партію в опері Антона Рудницького „Анна Ярославна", прем'єра якої відбудеться в Карнегі Гол в Ню Йорку 24-го травня 1969 року з нагоди 75-річчя Українського Народного Союзу.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНОМ СВІТІ

КОНФЕРЕНЦІЯ - СХОДИНИ Т-ВА УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ

Ню Йорк. — Управа Т-ва Українських Інженерів, Відділ Ню Йорк, влаштовує 7 грудня о г. 7-ій вечора, в Українському Інституті Америки конференцію-сходини. З доповіддю на тему „Ефекти браку притягання в просторі" виступить заст. секретаря летунства ЗСА від дослідних справ д-р Михайло Яримович. Доповідь буде ілюстрована прозірками і фільмом, після доповіді — обговорення.

ХОР „ДНІПРО" З КОНЦЕРТОМ ДО ЧИКАГО

Клівленд (О. М.). — У суботу 23 листопада в залі школи ім. Шопена, о годині 7.30 вечером — Український Хор „Дніпро" з Клівленду дасть гостинний концерт. Програма складається з творів українських клясиків і сучасних композиторів, вокального і легкого жанрів, у виконанні чоловічого, жіночого і мішаного хорів з власною окрестрою. Мистецький керівник і диригент хору — Євген О. Садовський, якому у праці з хором допомагає Управа, очолювана Романом Трешньовським. Хор „Дніпро" 27 жовтня виступав у Торонті.

ВИБРАЛИ НОВУ УПРАВУ ДВОХ ТОВАРИСТВ У БРАЗИЛІЇ

Куритиба. — На надзвичайних загальних зборах Хліборобсько-Освітнього Союзу та Українсько-Бразилійського Клюбу, що відбулись у вересні, головою обох організацій вибрано Олександра Чечка, а заступниками голови — О. Мойсу, О. Костіля і Ю. Сеньчука. Хліборобсько-Освітній Союз був створений в Бразилії понад 40 років тому, має філії в різних місцевостях, особливо в хліборобських районах; Українсько - Бразилійський Клюб це нова статутова форма ХОСоюзу, з осередками діяльности в містах.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 9118.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Наш обов'язок

З наближенням кінця року українська громада і всі її установи підводять баланс цілорічної праці і її можливостей в наступному році. Центральна і репрезентаційна організація українців—Український Конгресовий Комітет—знову взяла активну участь у використанні роковин 22-го Січня для інформації про українську правду на американському терені. Чимала заслуга УКК в тому, що знову кругло 70 конгресменів і сенаторів виголосили промови до конгресового рекорду про Україну і ту частину конгресового рекорду УКК знову видав своїм коштом окремою брошурою. Завдяки стараннням УКК знову був в цьому році проголошений Український День в різних стейтах і містах. У квітні цього року Секретаріят СКВУ проголосив у тісному порозумінні з УКК День Солідарности з українським народом, і з цієї нагоди УКК видав брошуру англійською мовою про переслідування українських інтелектуалів в СССР. На ювілейну Тегеранську конференцію про права народів вислано окремого делегата. Англомовний „Український Квартальник" відзначав свое 25-річчя, а „Бюлетин" появляється вже 21-ий рік, — ці обидва органи УКК розсилається на прерізні адреси до 62-ох держав світу. УКК взяв активну участь в ентузіястичному прийманні Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого і з цієї нагоди видав два обіжні листи до низових клітин із в'язуванням наскрізь позитивного становища УКК до справи Патріярхатів Українських Церков, згідно з резолюцією IX Конгресу американських українців.

На передвиборчі конвенції обох американських партій до їх Комісій платформи вислано делегатів. Видано англомовну книжку д-ра Матвія Стахова „Україна і Росія" з нагоди 50-річчя української державности й видано теж окремсю англомовною відбиткою статтю проф. Б. Мартоса з „Українського Квартальника" про IV Універсал. У друку книжка проф. К. Меннінга про Дві Революції — американську й українську та їхні спільні ідейні моменти. Діяла Шкільна Рада із своїм видавництвом шкільних підручників, діяв Координатор української молоді . . . Очевидно, що можна б було більше зробити. Очевидно, що Український Конгресовий Комітет і його керівні органи, — як і все на світі — не досконалі. Але видайність праці УКК, як і кожної в світі організації, залежить від двох чинників: людей і фондів. Люди можуть змінятися, установа і її ідейні підвалини та її головні цілі залишаються незмінні.

Коли ще УКК пробував здійснювати принцип централізації всіх фондів, зібрано було у 1952/53 р. 136,268.97 дол. В пізніших роках ці збірки зменшувались. У минулому, 1967 році зібрано 82,194.02 дол., не рахуючи окремого Фонду Світового Конгресу Вільних Українців в сумі 94,210.93. Але від січня до 1-го листопада 1968 р. зібрано тільки 46,843.96 із вплат та датків і, разом з іншими прибутками, разом тільки 56,384.33 дол. Нема сумніву, що на це зменшення припливу фондів вплинув факт масової збірки грошей на Катедру Українознавства і на Український Католицький Університет, чи пак на церкву св. Софії у Римі.

Алеж від таких чи від інших збірок на спеціяльні цілі не повинен терпіти Народний Фонд УКК. Американсько-українська громада потребує грошей не на одну шляхетну, ба й невідхильну ціль: на англомовне видання монументальної історії Росії, уложеної на базі фактів імперіялістичного розросту Московського князівства, на англомовне видання Історії України в одному томі й повне перевидання „Історії України - Руси" М. Грушевського з доповненням до нинішніх часів, на пристойний будинок УКК в Ню Йорку, на репрезентаційний Народний Дім у Ню Йорку і на багато інших подібних цілей. Але всі вони не заперечують факту, що треба центральної і репрезентаційної організації, якою є Український Конгресовий Комітет, і що треба, щоб вона була меткою та вела багатогранну політичну роботу в користь української справи, самостійно і в тісній співпраці з різними іншими центральними установами й організаціями, які є її членами. Українська громада в ЗСА нині вже багата, вона може здійснити всі ці цілі. Найменше право має нарікати на УКК і на її працю той, хто тієї праці не підтримує активно — співпрацею і грішми. Гроші до Народного Фонду не йдуть у користь ні одної партії, ні одної групи — йдуть у користь загальноукраїнської справи, яку на цьому державному терені репрезентує і заступає Український Конгресовий Комітет. Своїми масовими пожертвами даймо йому можливість репрезентувати українство так, як ми собі цього бажали б. Це наш обов'язок.

Леонід Полтава

ВІДКРИЙМО ІМ НАШІ ДУШІ

Важко назвати якусь іншу ділянку діяльности людини, котра більше б захоплювала, ніж творчість. Мистець може пожертвувати своїм добробутом, не раз здоров'ям, а часом і життям заради змоги творити, заради свободи творчости. Молодь особливо схильна, всилу свого віку, до самопосвяти. Між бородатими „бітніками" та „гіппісами" є немало талановитих юнаків і дівчат, які внаслідок різних обставин не зуміли чи не знайшли застосування свого таланту, і так опинились поза щаблями соціяльної драбини. На другому березі океану, ген аж у Мордовії, караються за домагання свободи творчости і за оборону природніх прав своїх народів не тільки молоді українці й українки, а й багато молоді інших національностей СССР, особливо білорусів, татар, грузинів...

Молода обдарована людина чутлива на прояви увагинеуваги збоку суспільства. Лише для славолюбів громадська увага діє згубно. Справжні ж таланти потребують уваги не для оплесків, а для зростання, для перевірки своїх успіхів та інспірації нових успіхів.

Такою перевіркою були недавні концертові виступи Капелі Бандуристок Осередку СУМА ім. гетьмана Орлика з Дітройту, під мистецьким керівництвом випускника Київської консерваторії Петра Потапенка. Цього року 40-особова Капеля Бандуристок об'їхала й облетіла Саскатун, Едмонтон, Сиракюзи, Філядельфію, Ірвінгтон, Ню Йорк.

Свої економічні справи Капеля латала продажем платівок, яких, для прикладу, у Філядельфії продано 260, в Ірвінгтоні — 223, а в Ню Йорку їх не вистачило всім бажаючим. І вже це було показником постійного мистецького зростання цього колективу протягом 10 років діяльности.

За час свого існування Капеля Бандуристок виросла на одну з кращих мистецьких одиниць такого типу в Америці. Її успіх ще більший, коли взяти до уваги, що склад бандуристок і співачок з роками змінюється: тепер Капеля має 80% нового складу. Крім власного зростання, Капеля Бандуристок сприяє пожвавленню праці наших поетів і композиторів, зміцнює любов до рідної вокально - музичної культури серед української громади, прищеплює найменшому поколінню любов до цієї культури.

Капеля Бандуристок — це зразок творчої праці української молоді, що росте й розвивас свої таланти у співпраці із старшими, передусім чудовими, надхненними її солістками. В такій же співпраці ростуть і розвиваються й інші молоді капелі та гуртки бандуристів, зокрема при ОДУМ'і.

Подібну славу і розголос здобувас собі дівочий хор „Веснівка" під проводом Квітки Галини Зорич-Кондратської, що існує при курсах українознавства святомиколаївської школи в Торонті. Його виступи під час відвідин Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого в Торонті чи з нагоди 75-річчя „Свободи на Союзівці викликали одушевлення публіки як мистецьким виконанням програми, так і юнацькою появою виконавців.

У Торонті дає вистави Український Дитячий Театр. У Ню Йорку і Нюарку майже 100 дітей і молоді вивчають балетне мистецтво у Балетній школі Роми Прийми-Богачевської, яка підготовила прегарну виставу „Попелюшка". У Торонті наполегливо працює з обдарованими дітьми й молоддю мистець Петро Сидоренко, провадячи образотворчу Молодечу Студію. У Ню Йорку акторка і театральний режисер Лідія Крушельницька зачарувала глядачів дитячою виставою „Летючий корабель". В ЗСА і Канаді силами дітей, під керівництвом д о свідчених старших, виставляють оперету „Червона Шапочка" сл. п. Василя Безкоровайного. Перші місця на конкурсах здобувають молоді українські скрипалі, піяністи, співаки. Вдало дебютує в поезії Мирося Брадович...

З усіх сторін чути радісні хвилі нового прибою — праці й досягнень української молоді у вільних країнах світу. Українські студенти, як правило, є кращими учнями шкіл та коледжів, з високими амбіціями і високими досягненнями, чому так багато сприяють невтомні батьки, що часто самі виконують найважчу працю.

Однак, здається, успіхи нашої молоді не завжди і не всюди посднуються з належною до них увагою збоку суспільних товариств та організацій. На ювілейних академіях, вечорах, часто і в концертових залях все ще замало бачимо талановитих молодих людей чи колективів, а часом трапляється, що на вартісний молодечий виступ приходить замало старших. Така неувага може легко підкосити молодий талант. Вибір і відбір мусять зрозуміла річ, бути суворими збоку організаторів концертів та вистав, але коли вже вибір зроблено — громада не може залишати творчу молодь перед напівпорожньою залею.

Молодь приносить нові ідеї, яких ми всі так потребуємо. Нетрафаретне відзначення річниці Крут українськими студентами у Філядельфії сколихнуло всю громаду. Чи ж не варто більше цікавитись думками й ідеями молодих носіїв і продовжувачів українського культурного процесу поза Україною?

Нині це ще молодь, але завтра — дорослі мистці, а може й майстри національної української культури. Цим шляхом ідуть створена 10 років тому при сумівському Осередку Капеля Бандуристок у Дітройті та інші мистецькі молодечі колективи й одиниці. Відкриваймо їм на цім шляху, де лише можливо, зелені семафори наших душ.

Голоси читачів

ПРО ЧЕХІВ, СЛОВАКІВ І ЧЕХОСЛОВАЧЧИНУ

Дозвольте висловити у Вашій неоціненній газеті декілька зауважень до статті К. Крупського п. з. „Легковаження малих, але суттєвих форм" („Свобода", ч. 207), де автор порушує певне правописне питання, яке, одначе, має трохи сантиментально - політичне забарвлення. Відноситься воно до правопису назви чехо - словацької держави.

Автор висловлює жаль, що ми, йдучи за прийнятим у світі звичаєм, пишемо назву держави чехів і словаків „Чехословаччина" — одним словом, замість двома, як це нібито роблять словацькі патріоти. Він думає, що ми, українці б то, робимо словакам кривду, коли пишемо Чехословаччина одним словом, замість двома, і тим легковажимо хоч і малу, але суттєву (для кого?) форму, бо словаки, як він каже, знаходяться в подібному положенні, як ми, тому саме ми, українці, повинні мати вирозуміння для них і для їх змагання за незалежність.

Перед тим, як розглянути справу з правописного боку, я хотів би зауважити, що авторове твердження про те, що положення словаків подібне до нашого, є грубим перебільшенням. Політичне, економічне й культурне положення словаків у чеській державі ніколи не було навіть в одній тисячній частині подібне до нашого. Словаки живуть собі спокійно на своїй землі, і єдине, що їм трохи докучає, це певна формально - політична залежність від чехів, але словаків чехи не переслідують, як нас москалі, поляки або румуни, або самі таки словаки з чехами, ніхто їх не винищує, не вистрілює, не виселює, не виголоджує. Вони навіть за німців були в тому щасливому положенні, що Гітлер сприяв їм, а нам ні. Наші змагання за волю і словацькі навіть порівнювати нема підстави, бо ми втратили мільйони в боротьбі, а словаки не втратили нікого й нічого. Тому й нема ніякої потреби р о з чутливлюватися над ними і сантименталити.

Друга справа: чому ми повинні мати вирозуміння до словаків і їх „визвольних змагань", коли ті самі словаки не мають найменшого вирозуміння для нас і нашої боротьби за волю, і не тільки не мають вирозуміння, але й самі переслідують і гноблять українців, наших братів, які опинилися під їх „протекторатом" і не дають їм належних прав, які самі домагаються для себе в чехів. Адже словаки не тільки не помагали карпатським українцям змагатися за обіцяну чехами автономію, але й виступати постійно проти автономії для Карпатської України. А поза тим словакам під чехами живеться багато краще, ніж закарпатським українцям під словаками. Якби словаки так поводилися з українцями, колись і тепер, як чехи поводяться з словаками, то ми були б дуже щасливі і мали б певну причину мати для них симпатії й вирозуміння, але так не було і не є, і словаки фактично не є нашими приятелями, які заслуговували б від нас на співчуття й вирозуміння. Вони поводяться з українцями не як приятелі, але як окупанти - завойовники.

Третє: що це за ідея ставати комусь непрошено за адвоката й оборонця проти уявленого л е г коваження, коли словаки нашого адвокатства чи то вирозуміння і співчуття не потребують і нікого за це не просять та в наші правописні справи не мішаються, як і не просять писати їхню назву з великої букви й окремо, тобто інакше, як наш правопис передбачає і як у всіх мовах пишеться*. Ми не маємо ніякої потреби бути більше словацькими патріотами, ніж самі словаки.

Четверте: чому автор статті побачив уявлену кривду словаків від нас, але не побачив дійсної кривди, якої зазнають українці від словаків, про що недавно була цікава стаття в „Свободі", отже чому нам треба бути такими дбайливими й передбачливими для словаків, а забувати про те, як словаки поводяться з українцями? Це називав колись Грушевський „презренністю", і тих людей, які старалися відгадати найменше бажання свого пана й повелителя, називав „ презренними малоросами" (у відношенні до Росії). Але ця презренність виявляється у відношенні не тільки до Росії, але й до словаків.

П'яте: коли йдеться, нарешті, про правописну справу, то автор хибно інтерпретує назву Чехословаччина як кривдну для словаків. Він ідентифікує назву держави з назвою народу, а це не те саме. Назва „Чехословаччина", писана одним, складеним, словом означає одну державу, фактично чеську, в якій словаки, як і закарпатські українці, є чи були національними меншинами. Але словакам все таки не діялася кривда, бо їх національне ім'я відзначене було в назві держави, яка була одною, спільною для чехів і словаків. А про українську частину Чехословаччини не було ніде найменшої згадки, хоч по праву повинно було бути відзначене, як і словацьке. А не було воно відмічене не тільки з негативного наставлення чехів до українців, але й словаків, і то, мабуть, таки більше як чехів. Отже, давніше словаки були в Чехословаччині не рівнорядним партнером, а меншиною в державі, тому й назва чехів іде перша, а словаків друга, бо й друге місце вони мали в державі. Але двонаціональність одної держави чехів і словаків зовсім виразно означена в назві держави, тому порівнювати цю назву з тією, якою нас колись називали — Полуднева Росія, зовсім невлучно. На всякий випадок словаки були й залишилися словаками, але були громадянами Чехословаччини, що зовсім не значить що вони мусіли називатися чехословаками як нарід, і такого народу немає.

Тепер справа змінилася — після того, як підписана була автономія словаків і унія з чехами. Тепер словаки творять не національну меншину в чехословацькій державі, а рівнорядного партнера, окрему автономну державу в союзі з чеською. Це значить, що тепер є дві держави, чеська і словацька, тому тепер і пасує писати не Чехословаччина, а Чехо - Словаччина, бо це дві держави. Правописно це відмічується так, що пишеться обидві держави з великої букви з дефісом, який означає щось вроді союзу. Правопис орієнтується радше на державно - правне становище, ніж на сантимент окремих людей, навіть якби їх було більше. Автор статті керувався сантиментальними мотивами, коли пропонував змінити правопис назви чехословацької держави, а сантимент в політиці і в правописі не грає, а бодай не повинен грати ніякої ролі. Скільки б ми не співчували словакам, то співчуття неміродайне для правопису.

На закінчення хочеться зробити ще певне порівняння. Словаччина стала автономною державою і творить з чеською державою союз, як рівнорядна держава. До цього причинився, очевидна річ, словацький патріот на становищі вождя комуністичної партії чехів і словаків, Олександер Дубчек. Коли він вибився на становище, що йому були підпорядковані і чехи, то він не забув за свою батьківщину Словаччину і довів до того, що Словаччина стала автономною і творить окрему д е р жаву. Своє становище він використав для того, щоб вивести свій нарід з-під залежности від чехів і поставити його на рівень рівнорядного партнера з чехами. А от українець Василь Біляк на становищі комуністичного „вождя" словаків не тільки не дбав про своїх земляків, але й помагав словакам доборюватися їх змагання за рівні права. Один і другий комуністи, але один ідейний патріот, а другий безрідний інтернаціоналіст або просто таки „презренний малорос", як Шелест, як різні генерали з українським прізвищем і московською душею, як інші „вожді пролетаріяту" українського походження.

А що зробив би автор статті, про яку тут іде мова, якби був у подібному становищі! Мабуть, дивився б чи українці не кривдять словаків.

---

* Правописний словник Г. Голоскевича подає форму „Чехо - Словаччина", і такої форми в „Свободі" постійно вживається. — Ред.

В. Романенчук

СПАСИБІ, ЗЕМЛЯЧЕ!

Ген за Донець тополі
побрели
(одвічний сум колишеться
на вітті).
. . . Процокотіли, в далеч
відгули
Стодзвонними копитами
століття.

Ворожа чатувала тут орда
На відчайдушні Ігоря
заґони,
І багряніла у Дінці вода,
Стікала в Дон
червона і солона.

Чужинців кров
на мовчазний пісок
Виносила і чистою ставала...
Благословен, земля,
твій кожний крок,
Де гинула заброд
усіх навала.

Цілую вас, незаймані ліси.
Вклоняюсь вам,
озера,
села,
ріки,
Спасибі, Батьківщино,
що єси,
Що ти живеш
і прісно,
і вовіки!

ВОЛ. МЩЕНКО

Донецьк

З НАШИХ БУДНІВ

ПРО ТАЄМНУ ЗБРОЮ

Якщо ніхто ще досі цього не зробив, то хіба прийдеться мені першому поґратулювати редакторові „Свободи" за вступну статтю в 209-му числі нашого щоденника п.з. „Таємна зброя". Так, я сам чув (і бачив) на телевізії, як віце-президент Гомфрі назвав п-ні Гомфрі своєю таємною зброєю, що ратувала його в тяжких моментах під час виборчої кампанії. Це правда, що ця таємна зброя не допомогла йому виграти виборів, і тому він заслуговує на ще більший пошанівок, що не забув, як то кажуть, дати кредит дружині, навіть у такій прикрій для нього ситуації.

Безумовно, легшу та приємнішу ролю мав новообраний наш президент Ричард Ніксон, коли представляв американському народові майбутню газдиню в Білому Домі, або так звану „ферст лейді". . . Третій кандидат на пост президентський, Джордж Воллес, що рік тому став удівцем, не міг, звичайно, показати на телевізії своєї таємної зброї, але представив публіці інших членів родини, між ними навіть свою тещу.

Останнім часом в американській пресі появилось безліч статтей на тему таємної зброї жіночого гатунку, в яких було підкреслено, яку вирішальну не раз ролю відігравала ця „зброя" в житті і кар'єрі президентів нашої країни. Звичайно, гірша справа буває тоді, коли ця зброя прибирає форму бумеранґу — обертається другим кінцем. А так воно часом буває, бо жінка — це загадка, тобто тотальна таємниця.

Хто, наприклад, міг би подумати три-чотири роки тому, що таємна зброя покійного президента Джана Ф. Кеннеді, прекрасна Джеклін, вийде заміж за 62-літнього дядю, що носить ім'я славного античного філософа Арістотеля і має більйон долярів маєтку? . . Багато цікавих думок на цю тему довелося мені недавно почути на нашій Союзівці, коли там святковано потрійний ювілей: Союзівки, „Свободи" і „Юкрейніен Віклі".

Офіційно, скажати б, говорено про „Свободу" та її заслуги для народу, але приватно всі розмови оберталось довкола вінчання бувшої пані Кеннеді! Зокрема щановне членство відділів Союзу Українок з Ню Йорку та Асторії розібрало Джеклін до кісточок! Їхні коментарі на цю тему починалися, звичайно, так: „Та чи вона звар'ювала? . . Та за кого вона вийшла? . . За корабель? . . Ет, полетіла на гроші! . . А котра не полетіла б?" І так далі. Влучну, на мою думку, завагу висловив тоді мій добрий сусід і земляк з Вібрецького повіту, пан Татух.

— Та чого ви, людоньки, дивуєтесь? — сказав. — Трапився бідній вдові чоловік з багатшої фамілії, — взяла та й вийшла заміж. А як вона притулить докупки своїх двадцять мільйонів до його більйона, то вже якось будуть разом мучитись, будуть пхати біду наперед, — як говорили в Старім Краю.

За бувшу пані Кеннеді ми трохи посперечались з моїм другом, М. Понеділком.

— Вона вже наша! — сказав Микола.

— Чому „ваша"? — питаю.

— Наша — православна. Це Різдво вже святкуватиме за старим календарем?

Я ж задивляюся на цю справу трохи з іншого боку: раз її чоловік — грек, а вона — католичка, то їхні діти мусять бути греко-католики?

І к е р

СВОБОДА ЦІНИ НЕ МАЄ

Ярослав Гайвас

(2)

Вони не бачили, що наш селянин, зморений цілоденною тяжкою працею, забігав вечорами в читальню, кооперативу, щоб почитати газету, погуторити „про політику", про загальні справи, щоб потрудитися добровільно в якійсь загальній справі. Вони не бачили, що молодий інтелігент, робітник, ремісник, міщанин, дрібний купець жертвували своїм часом і грошем і тягнулися до активного зорганізованого життя. Не тільки щоб поліпшити свій незавидний побут, але й щоб гуртом, спільними силами відстоювати свої збірні права, добро всіх.

Не бачивши цього всього або стараючись не вглиблюватися в це, не розуміти його, наш польський противник, а на той час жорстокий ворог, не міг нам, нашим прагненням, нашим починам поставити успішної перешкоди. Ми зростали, міцніли, переливалися понад греблі й перешкоди, що ними він намагався спинити нас. Ми — були життя. Ми прагнули зміни, власне самі були частиною великої зміни, складниками гураґану, що наближався, поступово й невідхильно дужчав. І коли 1938 рік приніс перші громи, коли почала дрижати земля й хитатися стіни державних будов, у нашій невеликій частині нашої великої вітчизни сколихнулося все. А коли на Карпатській Україні блиснула заграва, нарід схвильовано відгукнувся, він відчув: кінчається один період його історії і надходить новий, хто - зна чи ліпший, але інший. І кожен вірив: у грядучих змінах мусить бути шанса й для нас, тільки її треба відважно і рішуче використати.

Події на Карпатській Україні стали осередком усіх заінтересовань, розмов. Вони розбуджували найрожевіші мрії. А молодь, сільська, міська, робітники й студенти, в першу чергу передова молодь села нетерпеливилася, уже рвалася туди, щоб взяти участь в будові власної держави, а в потребі захищати її. І тяжко було стримувати її.

В столиці галицької землі, у Львові ,після довгих років знов загриміли вулиці маршем українських демонстрантів. Дивне це було місто для нас: Львів. Усім своїм єством відчували ми, що воно наше. І хоч їх, чужинців, була така сила в ньому, хоч їхня мова виповняла вулиці цього міста, ми знали: воно наше! В цьому ніхто з нас не мав сумніву, і ми були свідомі, що чим голосніше ворог заперечував це, тим і він ясніше це усвідомлював. Але здобути Львів назад у свої руки, виповнювати його нашим змістом, оживляти його вулиці й мури своїми піснями не було так легко. Не раз ми, як блудні сини, крадьки опановували його п'ядь за п'яддю, то знов, сповнившись сил і прагнень, вибухали маршем, шумом, тупотом сотень і тисяч ніг. Не раз тільки сухі, різкі тріскоти пострілів революційних воїнів підпілля оббивалися, здавалося б, об глухі мури, то знов неначе на поклик невидного диригента тисячі — і звідки вони? — виливалися на вулиці й ішли, ішли... Пісні, короткі промови, лопіт бойового прапора, запал, гул і бій . . . Кров . . . Тюрма . . . І відступ аж до нового наступу.

А ті зеленосвяточні поминки! Звідки стільки народу! Корогви, статуї святців, чорні ризи священників, побожні мелодії і твердий марш непроглядних колон, жінок, чоловіків, дітей, які, неначе в бій, ішли поминати своїх покійників, а між ними насамперед тих, що впали в боях. А на цвинтарях скільки тих могилок: стрілецькі в суворих рядах, як бувало колись перед виступом у бої, і Ольги Басараб, і юних Крупи та Луцейка, і ледве віднайдені, рівно присипані землею Біласа й Данилишина. Це на Янівському цвинтарі. А на Личаківському: і Любович і Коцко, поросли мохом гроби будителів галицької землі, а серед них і батько її геній Іван Франко.

Чи пригадуєте, яку бурю переживали ми в ті дні, маршуючи нерівними вулицями Львова й повторюючи слова релігійних пісень? Кожна панахида над могилкою, кожне „со святими" були закликами до дальших боїв, обітом стояти в лаві до кінця, а „вічная пам'ять", що громами гриміла між брилами каміння і живими деревами, була не поклоном смерті, а вибухами непереборного прагнення жити, вічно жити.

На такому ґрунті сіяла своє проміння, розкидала свої золоті усмішки, а з ними червоні грона калини — струмочки гарячої крови осінь 1938 року.

(Далі буде)

ФОНД КАТЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА ТА УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ В ГАРВАРДІ —

ПОТРІБНО: $600,000; ЗІБРАНО ДОСІ: $540,000 ВПЛИНУЛО В ОСТАННІХ ДНЯХ: $12,000 ЩЕ ПОТРІБНО: $48,000

ЧЕКИ ВИСТАВЛЯТИ НА: UKRAINIAN STUDIES CHAIR FUND, 302 WEST 13th STREET, NEW YORK, N.Y. 100014

Клівленд, Огайо

50-РІЧЧЯ ЛИСТОПАДОВИХ РОКОВИН

З дотеперішньої серії національних свят - річниць, що їх за останні роки влаштовували Українські Злучені Організації — Відділ У. К. К. А., в Клівленді, цьогорічний Листопад був найбільшою й найуспішнішою імпрезою. На залі і сцені цього свята, що відбулося в неділю, 3-го листопада, в авдиторії українського гайскулу ім. св. Йосафата, нараховано до 700 учасників. Між виконавцями й авдиторією-слухачами вичувалася атмосфера родинного тепла й єдности, а участь православного хору, та численної публіки з усіх земель України підкреслювала загально-український, соборний характер Листопадового Чину. В золотий ювілей цієї події це важливіше від усіх технічно - мистецьких і інших зовнішніх признак успіху.

Імпреза почалася вмаршом відділу комбатантів - співучасників Линстопада 1918, Пласту й СУМА з прапорами на сцену. Голова УЗО — адвокат Степан Воляник відкрив свято, а мгр Юрій Орешкевич проспівав американський гимн. Листопадову доповідь виголосив д-р Ярослав Городиський.

В рамцях мистецької програми серця приявних полонив безпретенсійний бездиригентний Жіночий Музично-Вокальний ансамбль У. К. К. А. — Янгставн — Марія Попик, Марія Марчишин, Люба Войтишин, Петруся Юрчишин, Люба Михів, Катруся Бирд, Іванна Арендаш і Ріта Тимко — друга, по черзі і дві останні виступали теж як солістки.

Підсилений деякими співаками хору „Дніпро", мішаний хор православної церкви св. Володимира, під управою відомого диригента — Григорія Китастого, проспівав три пісні, в тому числі два твори композиції самого диригента. Програму збагатив і свято звеличав у ролі співака - бандуриста маестро Китастий, виконуючи власної композиції пісню „Оксана" — про „дівчину одчайдушних днів".

Солідні деклямації: „Стрілецька шапка" А. Куркидика, в виконанні Слави Барнич і „Яка краса"... О. Олеся, в виконанні Зенона Кріслатого (учня Слави Барнич) — через неакустичну залю, на жаль, не дійшли до кінцевих рядів публіки.

Загальне враження з імпрези позитивне, гимн „Ще не вмерла Україна" звучав бадьоро й надійно. Якщо наступна й остання з циклу золото - ювілейних імпрез — часово вже близька 50-річчя Акту Соборности — приведе на залю двічі стільки учасників і започаткує справжню духову соборність усіх клівлендських українців, тоді можна буде сказати: амінь — так є, так хай буде (так повинно бути)!...

О. Гайський

ПАМ'ЯТІ ППОЛК. ІНЖ. ДАНИЛА ЛИМАРЕНКА

Підп. Данило Лимаренко

В середу, 14-го серпня 1968 р. розійшлась у Філядельфії сумна вістка, що на 73-му році життя відійшов від нас у вічність бл. п. інж. підполковник Данило Лимаренко, кол. старшина Вільного Козацтва на Херсонщині, кол. сотник 2-ої сотні 6-го Куреня Низових Запорожців, першої Запорізької Дивізії Армії УНР кол. член Українського Воєнно - Історичного Товариства в Варшаві і член УВІІ в Торонті, член Братства Українських Державників, основоположник УНДС в Європі і член УНДС у ЗСА, останньо голова Філядельфійського Відділу Союзу Українських Ветеранів в Америці.

Похоронні відправи відбулися у церкві св. Покрови у Філядельфії, де почалися З а у п о кійною Літургією, а опісля тлінні Останки перевезено на Український Православний Цвинтар у Бавнд Бруку. Похоронні відправи, прощальне слово з глибокою відданістю виконав о. парох церкви св. Покрови протосрей М. Борисенко.

Життєвий шлях бл. п. пполк. Данила Лимаренка це шлях українського старшини і патріота, який служив своїому народові вірно і чесно аж до останнього віддиху. Будучи офіцером царської армії, відзначений двома хрестами, бл. п. Данило Лимаренко у 1917 р. негайно покидає російську царську армію і переходить в ряди української Армії, в рядах якої був до кінця її існування.

Бл. п. інж. пполк. Д. Лимаренко народився 2. січня 1895 р. (20. XII. 1894 р. ст. стилю) в селі Карлівка Єлисаветградського повіту на Херсонщині.

У 1915 р. закінчив учительську семінарію в Новому Бузі (Херсонщина). В тому ж році пішов до російського війська, а 1916 році вступив до Одеської військової школи, яку закінчив в ранзі офіцера. Перебував на Західньому фронті, де був ранений. Отримав дві нагороди: хрест з мечами св. Анни (III-го ступня) і хрест з м е ч а м и св. Станіслава (III-го ступня). У грудні 1917-го в Ревуцькому (північна Х е р с о н щ и н а) став членом Вільного Козацтва брав участь у повстанні проти денікінських і большевицьких військ. Був сотником другої сотні, Ш-го куреня Низових Запорожців, 2-ої бригади, Першої Запорізької Стрілецької Дивізії Армії У. Н. Р. Був в останній частині Української Армії, яка перейшла річку Бужок 21. XI. 1920 р. на територію Польщі, де був інтернований разом з усіма.

Перебував у таборах інтернованих у Вадовицях та Щалкові, звідки 1922-го р. утік і скривався у німецьких селян, де працював на полі. Опісля переїхав на Волинь, де працював у лісництві. В 1930 р. став членом Українського Воєнно - Історичного Т-ва у Варшаві, яке тоді очолював ген. Всеволод Змієнко. Дописував до органу УНР „Тризуб" у Парижі. У 1932 р. склав іспит у Варшавській державній школі геодезистів, здобуваючи ступінь інженера, і працював на білоруських землях під Польщею, переводячи парцеляцію масткев. У 1938 р. склав у Варшаві іспит на ступінь присяжного інженера геодезиста і відкрив власне бюро. У 1940 р. бл. п. інж. Д. Лимаренко став у Білій (Підляшшя) членом Комісії дослідів і реєстрування поруйнованих поляками українських православних церков на Підляшші, опісля працював у Бересті в Українському Допоможовому Комітеті, а 1944 р. редагував газету „Слово" на східній Волині.

У 1946-ім р. був співосновником „Українського Національного Державного Союзу" (УНДС) в Авгзбурзі (Німеччина). Опісля в Ашафенбурзі виготовив десятки мап для нашої української гімназії. В Ашафенбурзі був теж співосновником „Союзу Українських Ветеранів" (С. У. В.). Тісно співпрацював з Українським Воєнно - Історичним Інститутом під проводом ген. М. Садовського у Торонті, Канада. Від 1956 р. став головою УНДС у Філядельфії а від 1967 р. головою Союзу Українських В е т е р а н і в у Філядельфії (СУВ). Був членом основником Т-ва Прихильників УНР.

Вартісними с його спогади, почавши від дитинства, з описами українських свят, звичаїв і переказів на північній Херсонщині, як теж історія 6-го Куреня Низових Запорожців. Цікаві його спогади про переїзд через Закарпаття мають появитися друком у тижневику „Вільне Слово", Торонто, Канада.

Пполк. Данило Лимаренко був нагороджений хрестом Симона Петлюри і Воєнним Хрестом.

На похороні у Бавнд Бруку, крім пароха церкви св. Покрови у Філядельфії о. протосрея М. Б о р и с е н к а прощали Покійного проф. І. Крамаренко, голова Представництва ВО УНР від президента УНР, ген. Павло Шандрук від Армії УНР, полк. П. Самойлів від ГУ УНДС і ред. Микола Вайда від „Карпатської Січі". На похоронах приявними були віцепрезидент УНР М. Степаненко, ген. А. Валійський, проф. І. Паливода та багато Побратимів по зброї.

Бл. п. пполк. Данило Лимаренко покинув безмірним горем прибитих дружину, доньку і сина. Син інженер Павло, свідомий український патріот, відомий громадський діяч, с тепер головою Т-ва Прихильників УНР у Філядельфії.

Нехай нашому бл. п. Побратимові, хороброму старшині Данилові Лимаренкові, далека чужа земля буде легкою.

Микола Вайда

ЗБУДУВАЛИ В Е Л И К У УКРАЇНСЬКУ ДОМІВКУ В АВСТРАЛІЇ

Кабраматта - Фейрфілд. — У відкритті новозбудованої Домівки української громади в тому районі взяли участь понад 500 українців та австралійських гостей. Офіційно нову домівку відкрив представник Л і б е р а л ь н о ї партії, лідер опозиції у федеральному парляменті Г. Вітлем. З огляду на гостей, майже всі промови й звіти, як повідомляв т и ж н е в и к „Вільна Думка" з Сіднею в ч. 39, відбувались українською і англійською мовами. В концертовій частині, між ін. учасниками, виступав відомий хор „Боян" під диригуванням В. Матіяша.

Громадяни ЗСА змагаються за першенство в збірці Національного Датку УККА

Ню Йорк. — З канцелярії УККА інформують, що до 18 українських громад ЗСА, які до кінця жовтня зібрали 50 або більше долярів національного датку, за останні два тижні прибули ще п'ять. Це громади Елизабету, Ню Бронсвику - Бавнд Бруку, Бостону, Ютики і Милвокі. В Елизабеті громада склала, по традиції, свій національний даток на Листопадовому святі в сумі понад тисячу долярів, яка напевно буде доповнена, а другі громади доповнили раніше зібрані суми й досягли п'ятсот долярів, а то, як Ню Бронсвик та Бавнд Брук і Бостон, цю суму перевищили. Це число 23 громад, що склали більші суми національного датку не досягло ще числа з 1967 року, коли 34 громади склали п'ятсот долярів або більше на Український Народний Фонд. Шість тижнів, які ще залишилося до кінця року, а цим самим і до закінчення збірки національного датку, кажуть сподіватися, що знайдеться напевно 11 громад, а то й більше, які бажатимуть знайтися на почесній листі найкращих збирачів національного датку.

На першому місці в цім змаганні залишилася громада Філядельфії, яка, мабуть, після минулорічного другого, за Ню Йорком, місця має тверду постанову знову повернутися на чоло всіх громад щодо жертвенности на УНФонд. За нею примістився великий Ню Йорк і громада Нюарку-Ірвінгтону, яка заслуговує на особливе відзначення, бо поміж числом її українського громадянства та числом громадян Ню Йорку, немає порівнання. З менших громад особливо визначилися громади Боффала, Тартфорду, Джерзі Сіті, Лорейну, Елизабету й інші, які склали високі суми у порівнанні до числа своїх громадян. Далі скромне шосте місце займає велика громада Чикаґа, яка минулого року склала понад шість з половиною тисяч долярів, а в цім році покищо тільки півтори. Сподіваємося, що чикаґівські громадяни не спізняться зі своїм датком.

Нижче подані громади, за сумою зібраного національного датку, які до 15 листопада досягли або перевищили 500 долярів.

Філядельфія		$ 6.711
2. Ню Йорк		4.738
Метроп.	3.744	
Бруклин	944	
3. Нюарк-Ірвінгтон		4.223
4. Дітройт		2.938
Сх. і Гемтремк		2.100
Метроп.		838
5. Боффало		1.799
6. Чикаго		1.427
7. Гартфорд		1.290
8. Джерзі Сіті		1,282
9. Клівленд-Парма		1.272
10 Лорейн		1.250
11. Сиракюз		1.210
12. Рочестер		1.198
13. Елизабет		1.037
14. Балтимор		930
15. Бриджпорт		832
16. Вилліментик		808
17. Ню Бронсвик-Бавнд Брук		660
18. Бостон		590
19. Кентон		575
20. Ню Гейвен		537
21. Міннеаполіс-Ст. Пол		500
22. Ютика		500
23. Милвокі		500

Зустріч українців Клівленду й Парми з республіканськими кандидатами

В п'ятницю 1. листопада відбулася зустріч українського громадянства Клівленду й Парми з кандидатами Республіканської Партії. Зустріч організував тутешній Український Р е с п у б л і к а н с ь к и й Клюб.. Церемоніями проводив мгр. Тарас Шмаґала.

В зустрічі брали участь такі кандидати: к о н г р е с м е н Вілліям Мінцел кандидат до Палати Репрезентантів ЗСА з 23-го дистрикту О г а й о; Вілліям Петро кандидат до Палати Репрезентантів ЗСА з 20-го дистрикту Огайо; Пол Кеседі, кандидат на повітового комішенера повіту Каягога. Той повіт включає міста Клівленд і Парму; Джозеф Награ та Е. Роз, кандидати на стейтових суддів та інші.

Всі кандидати подали свої програми і просили підтримки у виборах. В зустрічі були присутні провідні діячі української громади околиці Клівленду й Парми, як також місцеві провідники Республіканської П а р т і ї — Джан Крисафі та Джордж Майнор. Під час зустрічі мгр. Тарас Шмаґала представив двох молодих адвокатів д-ра Бориса Раковського та д-ра Богдана Футея. Наші молоді адвокати плянують розпочати вкоротці спільну адвокатську канцелярію на Пармі.

В. Б.

REQUEST RECORDS

Це найкращі дарунки на кожну нагоду. Найновіші і найкращі, справжні українські, довгограйні платівки. Також різдвяні платівки.

За даровим каталогом пишіть до:

REQUEST RECORDS, Inc.
66 Mechanic Street
NEW ROCHELLE, N.Y. 10801

„Мені ворожка ворожила"...
АНДРІЇВСЬКИЙ ВЕЧІР
ВИГРАШІ і НЕСПОДІВАНКИ
СУБОТА, 14-го ГРУДНЯ 1968 р.
УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ — НЮАРК, Н. Дж.

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ ШУКАЄ

Організаційного Референта

ДЛЯ ПРАЦІ В ТЕРЕНІ ТА В КАНЦЕЛЯРІЇ УККА. КВАЛІФІКОВАНІ КАНДИДАТИ ПОВИННІ ЗГОЛОСИТИСЯ НА ПИСЬМІ, ПОДАЮЧИ КОРОТКИЙ ЖИТТЄПИС ТА РЕФЕРЕНЦІЇ ДО УККА, 302 ВЕСТ 13 ВУЛ., НЮ ЙОРК, Н. Й. 10014

УВАГА ФІЛЯТЕЛІСТИ:

З Чехо-Словаччини я одержав малу скількість примірників філятелістичної монографії: Francisek Taborky: "Zakarpatska Ukraina", Brno, 1968. Ціна: $1.80 (чеком). Замовляти:

W. Korduba
173 Metropolitan Avenue
Brooklyn, N.Y. 11211

Шліть ГРОШІ в УКРАЇНУ

ГРОШІ ВИСЛАНІ ЧЕРЕЗ
GRAMERCY
Є ДОСТАВЛЕНІ ЯК ГРОШІ ЧЕРЕЗ БАНК ІНОЗЕМНОЇ ТОРГІВЛІ.

ДОСТАВА ДО ДВОХ ТИЖНІВ. БЕЗ ВІДТЯГНЕНЬ.

Гроші можна ужити на кожні закупи, які відборець бажає.

ВИ Є ТІЛЬКИ ПЕВНІ З ЛІЦЕНЗІОВАНОЮ ФІРМОЮ. БЕЗ ПОСЕРЕДНИКІВ. БЕЗ СКРИТИХ КОШТІВ.

ПОНАД НАШИХ 20 РОКІВ У ВИЗНЕСІ ГАРАНТУЄ ВАМ ЗАДОВОЛЕННЯ.

Всі пересилки повністю гарантовані і забезпечені. Ліценція Департам. Банків і Забезпечення. Бондовано до $20,000.00. Офіційні посвідки з СССР з підписом відборця.

Ставка: **9 рублів за $10.00.**
Оплата: до $30.00 — $2.75;
понад $30.00 — 10%

GRAMERCY SHIPPING INC.
744 Broad St., Newark, N.J.

Шліть в дарунок Цертифікати Долярів в ЗДА для закупу в нових спеціяльних долярових крамницях. Нема оплати за цю обслугу. **Жадайте наших дарових каталогів спеціяльно літніх цін на приладдя, текстиль і харчі.**

GRAMERCY
118 East 28th Street
New York 10016 Est. 1945
Відкрито в суботу 9-12.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ТЕПЕР НА РІЗДВО.

Замість квітів на свіжу могилу

сп. п. д-ра ВСЕВОЛОДА ЯВОРСЬКОГО

складаємо 20.00 долярів
на Видавничий Фонд Об'єднання Працівників Дитячої Літератури.

•

ВШ. Родині Покійного складаємо глибоке співчуття.
Д-р Марія і Д-р Богдан ГУКИ

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ВЕЛИКОГО НЮ ЙОРКУ — МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ

повідомляє, що

в середу, 27 листопада 1968 р.
о год. 6-ій вечора
в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ
в НЮ ЙОРКУ
— відбудеться —

ЗАГАЛЬНА НАРАДА
ВІДПОРУЧНИКІВ ОРГАНІЗАЦІЙ ВЕЛИКОГО НЮ ЙОРКУ
в справі посилення

Українського Народного Фонду

До участи в нараді запрошені отсим відпоручники усіх Організацій, що діють на терені Великого Ню Йорку, а саме: Менгетену, Бруклину, Квінсу, Асторії, Бронксу, Озон Парку й Стетен Айленду.

Немає сумніву, що збірка Національного Датку УККА буде щойно тоді на правильному поземі, коли кожна Організація вважатиме справу Українського Народного Фонду інтегральною частиною програми своєї праці та коли в кожній Організації буде діяти окремий референт і збірщики УНФ, які допильновували б поголовного сплачування Національного Датку до УНФ членами їхньої Організації.

Тому, коли досі в якійсь Організації ще не діє окремий референт і збірщики УНФ, треба негайно їх обрати та вислати на цю нараду разом із звичайними відпоручниками Організації.

Покажімо, що ми розуміємо значення Українського Народного Фонду й візьмімо в тій нараді якнайчисленнішу участь.

УПРАВА КОМІТЕТУ

Увага! Ню Йорк! Увага!

Заповіджена на минулу неділю
ЗБІРКА ДОБРОВІЛЬНИХ ДАТКІВ НА ДАР УКРАЇНСЬКОМУ ВОЄННОМУ ІНВАЛІДОВІ
не відбулася біля деяких церков з незалежних від нас причин.

Вона відбудеться
НЕВІДКЛИЧНО
в неділю, 24 листопада 1968 р.
в околиці Українських Церков
при 7-ій і 11-ій вулицях
УПРАВА ОБВУА — ВІДДІЛ НЮ ЙОРК

МУНО У ВІНДЗОРІ, КАНАДА, ЗАПРОШУЄ ВАС НА

КОНЦЕРТ

24 ЛИСТОПАДА 1968, год. 2 по пол. КЛІРІ АВДИТОРІЯ, ВІНДЗОР

ВИСТУПАЮТЬ

„КАЛИНА" — танцювальна група МУНО, Торонто

Хор „БОЯН" — УНО, Торонто

ДОРОСЛІ 3.00 ДОЛ. МОЛОДЬ 2.00 ДОЛ.

ПОЯВИЛАСЯ в ПРОДАЖІ

Архиєрейська Божественна Свята Літургія на платівках

ВІДПРАВЛЯЄ ЇХ БЛАЖЕНСТВО, БЛАЖЕННІШИЙ ВЛАДИКА МИТРОПОЛИТ

ІОАНН ТЕОДОРОВИЧ

співслужить отець Митрат **Степан Білик,** настоятель Української Православної Катедри св. Володимира в Філядельфії, Па. Співає **Катедральний Хор ім. Александра Кошиця під управою проф. Петра Куриленка.**

Комплект альбому складається з двох довгограйних платівок (гай фіделіти, можна грати на „стеріо"). Ціна альбому $10.50 з пересилкою, в Канаді $12.50 з пересилкою. Замовлення разом з чеком або моні ордером слати на адресу:

St. Vladimir Ukrainian Orthodox Cathedral
6729 North 5th Street Philadelphia, Pa. 19126
Катедральний Комітет

АНДРІЙ ДОБРЯНСЬКИЙ

Бас-баритон

Соліст Метрополітан Нешонал, Філядельфія, Сістль, Даляс та Сан Антоніо Опер і Лос Анджелес Фільгармонія.

РОМАН СТЕЦУРА при фортепіяні

Неділя, 1-го грудня ц. р., год. 5:30 по пол.
в Town Hall, 113 West 43rd St. в Ню Йорку

В ПРОГРАМІ твори українських і чужинецьких композиторів.

Квитки в ціні $4, $3 і $2 в „Арці", „Сурма" і „Еко".

ПІД ПРОТЕКТОРАТОМ ХОРУ „ДУМКА"

Нові канадійські платівки

УКРАЇНСЬКІ КОЛЯДКИ І ЩЕДРІВКИ
Стерео — UKC 435 — $4.98
Виконує Хор ім. О. Кошиця — Дириг. В. КЛИМКІВ

УКРАЇНСЬКІ ДІТИ СПІВАЮТЬ
Стерео — CHS 840 — $3.98

Ці прегарні платівки можна набути:
В Канаді — в кожній українській книгарні і платівкарні.
В ЗСА — в українських книгарнях.

Produced & Distributed by:

CANTON RECORDS
Box 1056 Winnipeg 1, Manitoba, Canada
АМЕРИКАНСЬКІ ЗАМОВЛЕННЯ БЕЗ МИТА

ЗДОРОВІТЬ
на РІЗДВО ХРИСТОВЕ і НОВИЙ РІК
ПРИЯТЕЛІВ і ЗНАЙОМИХ

ПРЕГАРНИМИ КАРТКАМИ

В КОЛЬОРАХ, З ГАРНИМИ УКРАЇНСЬКИМИ СВЯТОЧНИМИ ПОВАЖАННЯМИ.

•

КАРТКИ ВИГОТОВЛЕНІ НА ПІДСТАВІ ОРИГІНАЛЬНИХ ВЗІРЦІВ ЗНАНИХ УКРАЇНСЬКИХ АРТИСТІВ-МАЛЯРІВ

•

ЦІНА — 10 ЦЕНТІВ ЗА ШТУКУ
"SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Вступайте в члени УНСоюзу!

HELP WANTED MALE

MACHINE OPERATORS

We have openings in our machinery departments for experienced men, to set-up and operate machines such as:

Milling Machines
Turret Lathes
Burr Filers

We are a newly created division of stable well-established company, and we need good people who want to grow with us. The plant is clean, working conditions are good and we are close to the Lakeshore Freeway.
We have excellent fringe benefits. Our pay scale for these openings is good and we have an incentive plan.
Your starting rate can be in proportion to your experience.

Stop In and See Us.

Employment Office Is Open From 9 to 4 P.M.
Weekdays
TEXTILE MACHINERY DIVISION

Warner & Swasey Co.
13000 St. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO
851-9100
An equal opportunity employer

PRODUCTION WORKERS

Start up to $3:67 per hour

All advancement within grade based completely with merit plus the protection of labor agreement. Excellent benefits, 4 weeks after 11 years, plus medical, life insurance, pension plan and bonus
Stop in at our Personnel Office between
10 A.M. to 3:30 P.M. or call:
348-4221, ext. 215

POLYMER INDUSTRIES, INC.

A Supsidiary Company of Philip Morris, Inc.
Viaduct Road **Springdale, Conn. 06907**
An Equal Opportunity Employer. Plans for Progress Co.

Праця
HELP WANTED MALE

ПОМІЧНИКИ МАШИНІСТА
(Assemblers & Pipe Fitters)
Добра платня, постійна праця, приємні умовини.
Goldman Pressing Machine Co.
467 Keap St., Brooklyn, NY
Tel.: EV 7-6655

ГОСПОДАР
Досвід. Хотів би жити в Westchester County, мусить бути добрий кухар. Життя на місці, власна кімната і лазничка. Доск. нагода для відповідної особи. Тел. (914) OW 8-5994.

Механік
ВАНТАЖНИХ АВТ
Мусить читати і писати по-англійськи. Голоситись:
Richlee Trucking
140 — 3rd St., Brooklyn, N.Y.
855-7716

Plumber
Досвід в направах.
Праця цілий рік.
Faber Plumbing & Heating Co.
(201) 427-1618

Outside Machinists and Ship Fitters
(1st Class Only)
Apply
Brewer Dry Dock Co.
2945 Richmond Terrace
STATEN ISLAND, N.Y.
An equal opportunity employer

КРАВЕЦЬ — ДО ВИКІНЧУВАННЯ — ОПЕРЕЙТОР
При машинах до шиття Singer & Merrow, Lock Stitch, Blind Stitch. Добра платня, постійна праця, приємні умовини.
ESTUDIO INC.
252 West 46th St. N.Y.C.
581-6630 581-6631

ПЕРШОКЛЯСНІ
LATHE HANDS
BENCH MEN
ELECTRICIANS
HYDRAULIC MEN
До монтування і складання в найбільший робітні перебудови машинових знарядь в Нью Йорку, баг. вел. бенеф., як medical care і пенсійний плян.
Мусять говорити по-англ.
Tel.: 274-7373 Ext. 40
From 9 AM to 4 PM
MOREY MACHINERY CO., INC.
4-57 26th Avenue
Astoria, Long Island

Праця
HELP WANTED MALE

Television Technicians
immediate openings, 40-hour week, paid holidays, paid hospitalization, free training on transistor and solid state, earn up to $150 per week. Will pay relocation expenses. Call:
RCA SERVICE CO.
109 Pitkin Street
East Hartford, Conn.
(203) 246-6501
An equal opportunity employer

ВОДІЇ ВАНТАЖНИХ АВТ — ПРАЦЯ ВДЕНЬ
Водій без випадків. Мінім. 1 рік досвіду при tractor trailer і звич. їзда вант. автом. Мусить перейти компанійний тест їзди. (201) 489-1700
Personnel Dept.
Roman Products
330 Pillips Avenue
South Hackensack, N.J.

EXPERIENCED
CABINETMAKERS
On Bench & Machine. Steady Job. Good Pay.
Baroque Furniture Ltd.
156 Jerecho Turnpike
Floral Park, Queens.
Tel.: RE 4-8104

WAREHOUSEMAN
Fast growing mail order house has excellent oportunity for man in warehouse dept. Experience pref. but not necessary. Salary open. Pleasant working conditions in new Maywood plant.
(201) 843-6464

SHEETMETAL
Mechanic — Assembler.
Мала комерсійна компанія куховарського виряду. Досконалі місця для людей з доброю механічною практикою. Добра платня, постійна праця, приємні умовини. Телефонувати
Mr. Barnett, 436-0202

IRON WORKERS
Молоді мужчини. Постійна праця, приємні умовини, на початок $3.25 на годину.
SAS IRON WORKS
88 Verdi Street
Farmingdale, L.I., N.Y.
(516) 249-2218

PRESSER
ART NEEDLE WORK
Full & part time or nights.
Convenient area in Bronx.
Mr. Hyman, LU 5-3022

MEN
Full time Factory openings. Good pay, overtime, liberal benefits, opportunities for advancement. Employment Office open Mon. thru Fri. 8 A.M. to noon — 1 P.M. to 5 P.M.
Bird & Son, Inc.
East Walpole, Mass.
(617) 668-2500

Праця
HELP WANTED MALE

HELPERS
Experienced in Structural Fabrication
- Good working conditions
- Modern shop
- Excellent fringe benefits

Mr. M. Burr King
382-6613, Ext. 276
THE AUSTIN COMPANY
STEEL FABRICATING DIVISION
1245 E. 222
EUCLID, OHIO 44117

TOOL & DIE MAKERS
Experienced on Dies & Tooling
1st Shift
Steady work.
CURTIS INDUSTRIES INC.
34999 Curtis Blvd.
EASTLAKE, OHIO
(Service Rd. north side of Rt. #2, Lakeland Freeway)

WORKERS for GENERAL FACTORY WORKS
We hire for day or evening shift. References not needed. Steady full time employment with plans for incentive. Full fringe benefits. Apply:
Henry Heide Inc.
14 Terminal Rd.
New Brunswick, N.J.
(Industrial Park)

Machine Operators
Read micrometer and blueprints. Steady work for good men with experience on:
DRILL PRESS
ENGINE LATHE
PUNCH PRESS
MILLING MACHINE
1st Shift
CURTIS INDUSTRIES INC.
34999 Curtis Blvd.
EASTLAKE, OHIO
(Service Rd. north side of Rt. #2. Lakeland Freeway)

ПОТРІБНО ЗАРАЗ
POWER PRESS OPERATORS
Досвід при автом. Feed Presses. Прокуція і постій. праця. Овертайми і добра постійна платня. Доск. умовини праці.
Call Mr. Stein, 478-5800
DELTA
58-50 — 52nd Avenue
Woodside, N.Y.

PRESSMAN LETTERPRESS
Miehle vertical. Experience preferred but not necessary. Steady employment, 45 hr. Week. Established Company. Modern air conditioned Plant.
Commercial Press
4 East Street
North Attleboro, Mass.
(617) 699-8454

ДОСКОНАЛА НАГОДА
для мужчин навчитися цікавого фаху, як гравірування гумових печаток в одній з керівних вироб. Rubber Printing Plates for Box Die Industry. Ці особи мусять мати добрий зір і тривку руку. Добре було б мати якийнебудь досвід в мистецтві або тій ділянці. Висока платня і всі бенефіти. Тел. Mr. Melnitschenko — **(201) 864-8600**

ПОРТЕРИ
McKesson & Robbins, навчимо, поч. пл. $2.17 на годину. щедрі підвищки, досвід неконечно, денна праця, великі компан. бенефіти. Гарантія постійної праці. Голос.
Mr. Wentz Ronald
McKesson & Robbins
Andrews Rd., Hicksville, L.I.
An equal opportunity employer

WAREHOUSEMEN
Заробіть більше. Kaufman carpet warehouse потребує людей до праці на повний час. Гол. особисто або тел. Mr. Bogart until 6 PM 845-5656. — Також Night Men, Mon. thru Fri., 6 PM to 2 AM — Sat. 4 PM to 10 PM. See Bill Hoff from 6 to 10 PM any evening.
Kaufman Carpets
370 Essex St. **Lodi, N.J.**
(Next to Modell's)

SET UP MAN
Experienced setting up. Power presses. Top pay. Steady work with overtime. 12 holidays. Sick leave. Liberal vacations, benefits, other fringes, 3rd shift, modern automated plant. Speak, read & write English. Call Mr. Marshall — 9-5 PM. DE 5-3000.

На добру згадку товаришеві д-рові Ярославові Сушкові

Українська суспільність на еміграції нараховує багато визначних одиниць, які своєю освітою та сильним взірцевим характером, могли б зайняти в самостійній українській державі правдиві пости культурного, наукового та політичного життя.

На еміграції ці одиниці теж виявили себе силою своєї цілеспрямованої волі, наполегливою працею над собою, витривалістю та замилуванням до науки. Тут, на нових місцях поселення, ці люди прекрасно репрезентують добре українське ім'я та займають професійні місця, крім цього сповняють освідомлюючу та інформативну роботу серед американського оточення.

Такою цінною людиною був бл. п. д-р Ярослав Сушків, який, на жаль, відійшов від нас передчасно, бо ще довго міг продовжувати свою важливу працю для своєї громади, української справи і для країни, в якій він знайшовся.

Після довгого шляху студій вдома в Україні, в Німеччині і тут в Америці, він став на услугах науки як професійний бібліотекар, маючи до діла безпосередньо з науковими джерелами і творами літератури та з науковими інституціями і читацькою публікою.

Ми бачили його ще в Галичині, коли вийшовши з родинного міста Самбора, він, як економіст, був на провідних становиськах кооперації, де виявив багато ініціятиви.

Події другої світової війни перенесли його в Західню Німеччину, де бл. п. д-р Сушків не тратив часу, а поглиблював своє знання з ділянки економії. Після відбутих іспитів та солідно опрацьованої дисертації, бл. п. Ярослав одержав докторат з економії в Українському Вільному Університеті в Мюнхені.

Прибувши до Америки, д-р Сушків не тратив запалу до поглиблювання студій. У Вестерн Резерв Університеті в Клівленді, він записався на бібліотекарство. Після двох років студій він опрацював майстерську тезу з ділянки української культури, написав тезу про значення та діяльність Наукового Товариства ім. Т. Шевченка. Ця праця стала зібранням матеріялу та документом в американській університетській бібліотеці про цю нашу українську установу.

Після одержання магістерського диплому працював в коледжі як бібліотекар, а також як економіст в українському банку „Самопоміч" з Клівленді.

Ми бачимо його тут як солідного і ввічливого до публіки працівника, який помагав розбудуватися цій нашій самостійній, цінній установі „Самопоміч".

Праця над собою була притаманною рисою покійного. Будучи вже кілька літ на становищі професійного бібліотекаря, він продовжував курси у Вестерн Резерв Університеті, бажаючи додержати кроку найновішим методам праці і веденню бібліотек, при використанню комп'ютерів та інших засобів автоматизації.

Не лиш інтелектуальні здібності, але й мистецькі мала ця мила, і солідна людина. Увійшовши до його помешкання, ви могли оглянути на стінах ряд добрих картин пензля бл. п. д-ра Ярослава. А мистецька рука позначалась в мистецьких роботах в прикрашуванні кімнат.

Лагідність вдачі, такт, любов товариства, незвичайна товариськість у відношенні до своїх товаришів студій, це особисті прикмети цієї цінної людини, яка відійшла від нас у вічність.

Нехай будуть приняті ним в теремах совершенности цих кілька слів згадки від його товаришів студій і праці бібліотекарів Клівленду й околиці.

Мгр. М. Гавур

Праця
HELP WANTED MALE

MAINTENANCE
На кілька годин 5-9 веч. 5 днів в тижні, загальне порядкування бюра. Голоситись особисто.
Eastern Freightways
Eastern and Moonachie Ave.
Carlstadt, N.J.
An equal opportunity employer

PRODUCTION WORKERS
Good pay. Comprehensive Employee Benefits.
MANHATTAN RUBBER DIVISION
Employment Office
Blaine St. & Delaware Ave.
Passaic, N.J.
An equal opportunity employer.

SETUP MAN AND MECHANIC
For Plastics Co. Must have injection molding & set up experience. Top wages and excellent benefits. Apply
Great American Plastics Co.
85 Factory St., Nashua, N.H.
or contact Mrs. Leeman, Pers. Dept. for special interview.

Праця
MALE & FEMALE

FULL AND PART TIME
Garment pressers, Sorter Checkers, Sbil Sorters Garment Folders
Steady work, paid vacation and holidays, company benefits.
Eastern Overall
Schley St., Garfield, N.J.
(201) 478-2090

Праця
HELP WANTED FEMALE

КРАВЧИНЯ
До викінчування. Оперейторки при машинах Singer & Merrow — Lock Stich, Blind Stich. Добра платня, постійна праця, приємні умовини.
Estudio Inc.
252 West 46th St., N.Y.C.
581-6630 581-6631

FORELADY
ФАБРИКА ПОДУШОК
Заряд у відділі шиття і догляду над оперейторк. Добра, постійна позиція для відповідальної і досвідченої особи, Newark, N.J. Area. Добра платня, великі бенефіти. Ironbound Section.
Call (201) MA 2-2262

FLOOR HELP
Загал. фабрична поміч. Легкі матеріяли. Нічна праця. 5-6 PM to 10 PM. Convenient.
Local Bronx Area
Subway in Bldg.
Mr. Hyman, LU 5-3022

MEDICAL SECRETARY
Experienced. Knowledge of Ukrainian. Salary commensurate with ability.
СЕКРЕТАРКА
в канцелярії лікаря. Досвід. Знання української мови. платня залежно від здібностей.
Dr. Walter Urusky
178 2nd Avenue
New York, N.Y.
GR 3-1670

ЖІНКИ
НАВЧИМО. ЛЕГКА ФАБРИЧНА ПРАЦЯ.
7 A.M. to 3:30 P.M., 3:30 P.M. до півночі.
Плат. прем. за вечірні шифти. Косметична фірма, Air cond. Великі бенефіти, близ. 241st Street Subway.
NICE PAK PRODUCTS, INC.
150 N. MacQuesten Parkway
Mt. Vernon, N.Y.

Real Estate

NEWARK — Vailsburg секція
10 КІМН. ДІМ
1-апрт. 7 кімн., пов. лазничка, 2-ий апар. 3 кімн., пов. лазничка, викінч. підвал, нова піч, площа 50 х 100, 3 бл. від укр. кат. церкви св. І. Хрестителя. Тел. 371-1157.

• FARMS & CO. HOMES •

DUTCHESS COUNTY HYDE PARK
Доск. купно, огляньте, щоб оцінити. 13 кім. фармер. дім, стодола і шопа, 6 акр. землі, може бути більше, в сусідстві потік. Жадає $31,500, на скорий продаж. Зараз до займання. Тел. власника — **(914) 229-2116**

СНІГОВІЯ В МІННЕСОТІ

В стейті Міннесота снігова буря спричинила затримку автової комунікації. На фото: особові авта які застряглі на шляху поблизу місцевости Дюлут, Міннесота.

НОВОВИБРАНИЙ ПОРТОРІКАНСЬКИЙ ГУБЕРНАТОР 64-річний мільйонер Люїс А. Ферре обіцяє поліпшити долю бідного населення цього острова. 28-річне панування на острові Людової Партії під проводом 70-річного губернатора Люїса Муньоза Маріна могло похвалитися тим, що економіка цього острова в останньому році збільшилася на 10 відсотків, що покращали освіта населення, опіка над здоров'ям та мешканеві умови.. Але в країні число безробітних вагалося між 11 і 13 відсотками всіх робітних сил. Прибутки фармерів в останньому році збільшилися були тільки на один відсоток, а в попередніх роках вони були без зміни. Фармерські робітники заробляли по 50 центів за годинну працю. Ферре проєктує збільшити їм платню до одного доляра. Промислові робітники заробляють там від 1.22 дол. до 1.25 дол. за годинну працю. Ферре є прихильником того, щоб Порто Ріко було 51-ним стейтом ЗСА. Воно дістане тоді допомогу, хоч буде платити податки до Вашингтону.

Real Estate

REAL ESTATE INVESTMENTS
ДЕНВЕР і СТЕЙТ КОЛЬОРАДО
Сухий, здоровий клімат. Два туристичні сезони в році.
Нова електронічна і прецизна індустрія.
Це один із найскорше зростаючих стейтів. Вартість реальностей іде в гору рапідно.
ЗЕМЛЯ — БИЗНЕСИ — АПАРТМЕНТИ
МОТЕЛІ — РЕСОРТИ — ФАРМИ і інше
Індивідуальні інвестиції, або синдикати.
Докладні інформації про це все дасть Вам:
R. Kuzmych
(Працює в **Dunton Realty — Investment Department**)
Пишіть: P.O. BOX 11054, DENVER, COLORADO

М'ясо і ковбасні вироби
за німецьким виробом для смакунів.
Вироби у власній фабриці ковбас.
ТІЛЬКИ ОДНА ЯКІСТЬ — НАЙЛІПША
яку найліпше люблять господині і цілі родини.
Зайдіть до найближчої КРАМНИЦІ KARL EHMER
KARL EHMER PORK STORES
Головна крамниця:
63-35 Fresh Pond Road **Ridgewood — Brooklyn, N.Y.**
Філії крамниць в Ню Йорку і поза містом.

Різдвяні дарунки-пачки на 1968 р.

З надходячим Різдвом з приємністю пропонуємо три спеціяльно приготовані Пачки-Дарунки, які мають товари, що є дуже конечні і мають великий попит.

МІШАНА ПАЧКА 1968
Чоловічий або жіночий високої якости джампер, жіночий або чоловічий найлоновий дощевик, 3½ ярди матеріялу на чолов. убрання — все вовна, 3 ярд. дуже гар. crimplene на жіночі костюми, матеріял на спідничку, найлон, сорочка, жіноча блюзка, пачка шоколядок, 20 анг. найліпших папіросів. ---------- $90.00

ЖІНОЧА ПАЧКА 1968
Комплет жіночої найлонової або вовняної спід. білизни, дуже добра вовняна хустина, 3 ярди матеріялу на жіночий костюм, 1 вов. жіночий светер, 3 ярди експор. якости велюру на жіночі або чоловічі плащі, 2½ яр. вовняного матеріялу на суконки. ---------- $90.00

ХАРЧОВА ПАЧКА 1968
½ фт. чаю, 1 фт. какао, 6 фт. найліпш. якости муки, 2 фт. рижу, ¼ фунт. перцю, ¼ фт. бібків. листя, ½ фт. шоколяди до пиття, 1 пачка Nescafe, 3 фт. чистого смальцю. ---------- $30.00

Дуже поручаємо слідуючі дуже корисні речі, які можна включити в кожну пачку за вимком харчу.
Вовняну хустку на голову $4.00, найл. дощевик $10.00, вов. джампер $12.00, найлонова сорочка $7.00, вовнян. або найлон. скарпетки чи панчохи $2.00, "parker" фірми Паркер $10.00.
Також висилаємо ваші власні пачки, наші рахунки допоможуть вам дістати знижку при Income Tax.
За дальшими інформаціями пишіть до:

BALTIC STORES LTD.
421 Hockney Rd. London, E. 2. England
Tel.: SHO 8734

НЮЙОРКСЬКА ПРОВІДНА КРАМНИЦЯ КОВБАС
та німецькі спеціяльності
SCHALLER & WEBER
— ДІМ ЯКОСТЕЙ —
РІЗНІ М'ЯСНІ ВИРОБИ, СВІЖЕ М'ЯСИВО ДО ВАРЕННЯ І ПЕЧЕННЯ
КОВБАСКИ • ШИНКИ

9 Великих крамниць — **9 Великих крамниць**

In NEW YORK: 1654 2nd Avenue (85-86 Sts.) — TR 9-3047
In RIDGEWOOD: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
In ASTORIA: 28-28 Steinway Street — AS 4-3219
FRANKLIN SQUARE, L.I.: 981 Hempstead Tpk. — 437-7677
In FLUSHING: 41-06 Main Street — HI 5-2552
In JACKSON HEIGHTS: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
In FLORAL PARK, L.I.: 259 — 17 Hillside Avenue — 343-6116
In POUGHKEEPSIE, N.Y.: 450 Main Street — (914) 454-9070
In EAST NORTHPORT, L.I.: 250 — A Lark Field Rd — (516) 757-0801

CARKA Company
ОБРАБОТКА ЛЬОНУ
48 E. 7th ST.
Tel.: GR 3-3550. New York City
РІЗДВЯНИЙ ДАРУНОК:
Українська машина до писання.

Різне

Українське Висилкове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430. — Висилаємо
ПАЧКИ з ОДЯГОМ і ХАРЧАМИ в УКРАЇНУ і до СССР. Приготовлено великий вибір матеріялів і різних товарів на висилку для рідних на свята по дуже дешевих цінах.
Уряд. год.: від понед. до суб. 8:30-6, неділя від 10-2 по пол.

ПОШУКУЄМО
Помічника
для обслуги покупців у крамниці м'ясних виробів тільки на п'ятниці і суботи, або
фахового робітника
для м'ясарської робітні на повний тиждень праці.
"KALYNA" — MEAT PRODUCTS
494 Uniondale Avenue
UNIONDALE, N.Y. 11553
Phone: (516) IV 3-8887

ПОТРІБНО
працівника
ДО СКЛЕПУ
BRODY MEAT PRODUCTS INC.
96 2nd Ave. N.Y. City
(Між 5-6 вулицями)
Зголошення особисте.

Розшуки

ПОШУКУЄМО
п. КРИВОКУЛЬСЬКОГО
якого син БОГДАН перебуває тимчасово у Англії. Прошу писати на адресу:
M. P. Chichkan
Lake Geneva, Route 3,
Wisconsin, 53147

Funeral Directors

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор
Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
Completely
AIR CONDITIONED
Займається Похоронами в стейті NEW JERSEY.
Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна й найкраща. У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі
WILLIAM F. RASLOWSKY, Manager
129 Grand Street
(cor. Warren Street)
JERSEY CITY, N.J. 07302
HEnderson 4-5131

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
4221 PARK AVENUE
BRONX, N.Y. 10457
(near E. Tremont Avenue)
Tel.: 863-2475
Директор
ЙОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завідує влаштуванням похоронів в каплицях, положених в кожнім районі міста. Похорони по мінімальних цінах.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568